

2017/44

 KOPIE

ONTVANGEN 21 DEC. 2017

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

De Haagse Hogeschool
t.a.v. College van Bestuur
Postbus 13336
2501 EH DEN HAAG

Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Datum **20 DEC. 2017**
Betreft **Besluit macrodoelmatigheid hbo master Healthy Ageing**

Onze referentie
1285881
Uw brief van
30 juni 2017
Uw referentie
BZ 17-1904/LG/MP/mb

Bijlagen
1

Geacht College,

Met de brief van 30 juni 2017, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 3 juli 2017, hebt u mij het voornemen voorgelegd om de hbo masteropleiding Healthy Ageing Professional als bekostigde opleiding (deeltijd) te verzorgen in Den Haag. De opleiding is voorgesteld in het Croho onderdeel Gezondheidszorg en de studielast is door u bepaald op 60 studiepunten.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 14 november 2017, kenmerk 2017/44, negatief geadviseerd over uw aanvraag. Dit advies treft u hierbij aan.

Besluit

In afwijking van het bovengenoemde advies van de CDHO, heb ik besloten in te stemmen met uw voornemen om de hbo master Healthy Ageing als bekostigde opleiding (deeltijd) te verzorgen in Den Haag.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de WHW. Voorts is de Beleidsregel leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO concludeer ik dat uw aanvraag voldoet aan criterium a van de Beleidsregel. Voor de nadere motivering ten aanzien van dit punt verwijs ik u naar het advies van de CDHO.

In tegenstelling tot het advies van de CDHO, concludeer ik dat uw aanvraag voldoet aan criteria b en c van de Beleidsregel. Mede op basis van de rapporten van de Commissie Innovatie Zorgberoepen en Opleidingen 'naar nieuwe zorg en zorgberoepen - de contouren' uit 2015 en 'Anders kijken, anders leren, anders doen' uit 2016 heb ik geconcludeerd dat een arbeidsmarktbehoefte aan deze type afgestudeerden aannemelijk is gemaakt. Het laatste rapport stelt dat het zorgstelsel vraagt om ander onderwijs en anders leren. Samenwerking over de grenzen van organisaties heen is nodig om tot nieuwe vormen van welzijn en zorg te komen. De opleiding is met name aantrekkelijk voor werknemers in de zorg,

Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij de minister van OCW, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO, Postbus 606, 2700 ML in Zoetermeer. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op www.bezwaarschriftenocw.nl

het welzijnswerk of de sport. Ik verwacht dat deze brede groep samen kan bijdragen aan de benodigde veranderingen in het zorgstelsel. Met name geldt dit voor het arbeidsterrein rond vraagstukken over ouder worden in samenhang met preventie en vitaliteit. Healthy ageing is een actueel onderwerp dat ontwikkeld dient te worden, waarbij de afgestudeerden van deze opleiding bij kunnen dragen door de problematiek in samenhang en vanuit meerdere invalshoeken te benaderen. De aanvraag voldoet hiermee aan criterium b in artikel 6 van de Beleidsregel.

Onze referentie
1285881

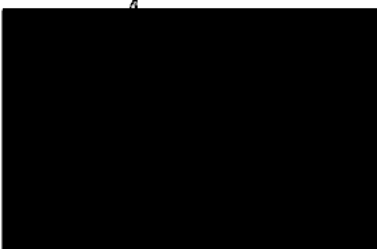
Overeenkomstig het advies van de CDHO, concludeer ik dat de voorgenomen opleiding aansluit op het zwaartepunt 'Kwaliteit van leven: mens en technologie'. Aangezien de opleiding daarmee aansluit op de prestatieafspraken wordt aangenomen dat de aanvraag voldoet aan criterium c, tenzij naar het oordeel van de Minister reeds voldoende opleidingen in de vraag kunnen voorzien. De aanvrager heeft een instroomonderzoek door Lexnova laten uitvoeren onder 473 potentiële studenten. De helft van de respondenten is geïnteresseerd in de opleiding. Aanvrager spreekt op grond hiervan van een marktpotentieel met een vrij ruime bandbreedte van 27 tot 197 studenten. Gezien dit potentieel en de instroom van ca. 60-70 studenten in de master Healthy Ageing van de Hanzehogeschool Groningen verwacht de CDHO dat er voldoende animo onder potentiële studenten zal zijn om deze opleiding levensvatbaar te laten zijn. Op basis van de getoonde instroom bij verwante opleidingen en gezien de onder b aangetoonde arbeidsmarktbehoefte in samenhang met de noodzaak van veranderingen in het zorgstelsel, ben ik van mening dat er ruimte in het landelijk aanbod bestaat om de hbo masteropleiding Healthy Ageing Professional te verzorgen. De aanvraag voldoet hiermee aan criterium c in artikel 6 van de Beleidsregel.

Croho-procedure

Ingevolge artikel 6.2, zevende lid, van de WHW vervalt dit besluit indien de opleiding niet binnen tien maanden na dagtekening van dit besluit is geregistreerd in het Croho. Registratie binnen die termijn is niet eerder mogelijk dan nadat de NVAO een positief besluit heeft genomen in het kader van de toets nieuwe opleiding. In verband met de geldigheidsduur van dit besluit, adviseer ik u zo spoedig mogelijk bij de NVAO een aanvraag voor de toets nieuwe opleiding in te dienen. Voor de registratie van uw opleiding kunt u gebruik maken van a-Croho. Mocht u vragen hebben over de registratie, dan kunt u contact opnemen met registersho@duo.nl.

Een afschrift van deze brief is verzonden aan de CDHO, de NVAO, DUO-Groningen, de Inspectie van het Onderwijs en de VH.

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
Ingrid van Engelshoven
namens deze,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de Minister
mw. mr. drs. I.K. van Engelshoven
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Advies Geachte mevrouw Van Engelshoven,

Op 3 juli 2017 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van Haagse Hogeschool om de hbo master Healthy Ageing Professional als bekostigde opleiding te verzorgen te Den Haag (brief van 30 juni 2017 met kenmerk BZ 17-1904/LG/MP/mb). De aanvraag was voorzien van alle voor de beoordeling van de aanvraag benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen. Op 21 augustus 2017 heeft de CDHO geadviseerd over deze aanvraag. Op verzoek van het departement van OCW heeft de commissie de aanvraag nogmaals beoordeeld. Deze herbeoordeling heeft niet geleid tot een ander advies van de commissie.

datum

14 november 2017

onderwerp

nieuwe opleiding
Haagse Hogeschool

deeltijd

hbo master

Healthy Ageing Professional
Den Haag

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hierna volgende adviseert de commissie u om negatief te besluiten op het verzoek van Haagse Hogeschool om de opleiding hbo master Healthy Ageing Professional als bekostigde opleiding te Den Haag te verzorgen.

ons kenmerk

2017/44

bijlage

beoordelingskader

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in artikel 6.2 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014, verder te noemen de Beleidsregel, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

Omschrijving van de aanvraag

Aanvrager wil de hbo master Healthy Ageing Professional in Den Haag aanbieden. Het gaat om een Nederlandstalige hbo master in het Croho onderdeel Gezondheidszorg. De opleiding omvat 60 EC en wordt in deeltijdvorm aangeboden. De opleiding bestaat inhoudelijk uit vakken m.b.t. gedragsverandering, organisatieverandering, implementatie, innovatie, ondernemen & gezondheid, participatie en leiderschap. De opleiding leidt niet op tot een nieuw beroep, maar laat de studenten hun eigen beroep op een ander niveau uitoefenen. De opleiding is toegankelijk voor werknemers in de zorg, het welzijnswerk of de sport die beschikken over een afgeronde wo bachelor sociale of gezondheidswetenschappen of een hbo bachelor op het terrein van gezondheidszorg, voeding, welzijn of sport.

Fontys heeft ook een aanvraag ingediend voor de hbo masteropleiding Healthy Ageing Professional in Eindhoven. De beide aanvragen worden in samenhang behandeld.

Aanvrager doet een beroep op criteria a, b en c in art. 6 van de Beleidsregel.

pagina 2 van 6 **Motivering**

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie aan criterium a in art. 6 van de Beleidsregel. De aanvraag voldoet niet aan criteria b en c in art. 6 van de Beleidsregel.

Beoordeling criterium a Beleidsregel

Aanvrager stelt dat de opleiding Healthy Ageing Professional al bestaat. De Hanzehogeschool Groningen biedt de hbo master Healthy Ageing Professional onder deze naam en isatcode 49127 in Groningen aan. Op grond hiervan concludeert de commissie dat de inhoud van de opleiding al bestaat. Daarmee is de noodzaak van deze opleiding in de zin van de Beleidsregel aangetoond. De aanvraag voldoet aan criterium a in art. 6 van de Beleidsregel.

Beoordeling criterium b Beleidsregel

Aanvrager stelt dat de hbo masteropleiding Healthy Ageing Professional aansluit op een arbeidsmarktbehoefte in combinatie met een maatschappelijke behoefte.

Aanvrager heeft geen beleidsstukken van de Rijksoverheid bijgevoegd waaruit een maatschappelijke behoefte aan afgestudeerden van de hbo master Healthy Ageing Professional blijkt. Aanvrager geeft slechts aan dat de arbeidsmarktbehoefte ook een blijf is van een maatschappelijke behoefte (aanvraagdossier p. 20). De commissie constateert dat aanvrager het bestaan van een maatschappelijke behoefte niet heeft aangetoond.

Aanvrager heeft de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de hbo master Healthy Ageing Professional onderbouwd aan de hand van een onderzoek van Lexnova. Lexnova heeft een kwantitatief en kwalitatief onderzoek uitgevoerd, gebaseerd op cijfers van CBS, UWV en ROA en interviews met potentiële werkgevers en potentiële studenten. Lexnova heeft een schatting gemaakt van de arbeidsmarktbehoefte op grond van het aantal banen en de gemiddelde vervangings- en uitbreidingsvraag per jaar in de sectoren gezondheidszorg en welzijn, onderwijs, openbaar bestuur en sport. Daarbij is zowel gekeken naar de landelijke vraag als naar de vraag in het verzorgingsgebied van de Haagse Hogeschool. Lexnova schat dat er landelijk behoefte is aan zo'n 727 professionals met een Healthy Ageing-achtige opleiding per jaar, waarvan 313 in de regio Zuid-Holland en Noord-Zeeland. Als deze vraag gerelateerd wordt aan de uitstroom uit bestaande verwante opleidingen, komt het onderzoeksbureau uit op circa 29 baanopeningen per jaar voor de regio Den Haag. De commissie merkt op dat deze berekeningen gebaseerd zijn op een combinatie van verschillende bronnen die verschillende definities en uitgangspunten hanteren: UWV sectorbeschrijvingen zorg 2015 en 2016, UWV Regio in beeld Haaglanden, CBS Statline vacaturegraad en een vraagprognose van ROA. Die combinatie maakt het lastig om de geraamde baanopeningen op waarde te schatten.

Lexnova heeft verder interviews gehouden met 138 potentiële werkgevers. 54% van deze werkgevers is geïnteresseerd in de opleiding. Een derde geeft aan een zekere behoefte te hebben aan dit type werknemer, 40% geeft een neutraal antwoord en 27% van de werkgevers heeft geen behoefte aan dit type medewerkers. De commissie beschouwt deze informatie als indicatief.

Uit ROA's arbeidsmarktinformatiesysteem AIS blijkt dat de arbeidsmarktperspectieven voor het merendeel van de functies waarin

afgestudeerden van de master Healthy Ageing Professional niet gunstig zijn. De perspectieven voor managers in de zorg zijn goed, met een hoog aantal baanopeningen en enige knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening. De perspectieven voor alle overige beroepsgroepen zijn matig tot slecht.

Beroepsgroep	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr. Gem. jaarlijks %	Typering
Managers zorginstellingen	verwachte uitbreidingsvraag tot 2020		4700	14 2.7	erg hoog
Managers zorginstellingen	verwachte vervangingsvraag tot 2020		5300	18 2.8	gemiddeld
Managers zorginstellingen	verwachte baanopeningen tot 2020		9300	12 4.7	hoog
Managers zorginstellingen	ITKB knelpunten beroepsgroep 2020	0.89			enige
Managers zorginstellingen	loopbaanperspectief	1.84			zeer goed
Gespecialiseerd verpleegkundigen	verwachte uitbreidingsvraag tot 2020		900	1 0.1	laag
Gespecialiseerd verpleegkundigen	verwachte vervangingsvraag tot 2020		15300	13	2 gemiddeld
Gespecialiseerd verpleegkundigen	verwachte baanopeningen tot 2020		16200	13 2.1	laag
Gespecialiseerd verpleegkundigen	ITKB knelpunten beroepsgroep 2020	0.97			geen
Gespecialiseerd verpleegkundigen	loopbaanperspectief	1.26			slecht
Fysiotherapeuten	verwachte uitbreidingsvraag tot 2020		1000	1 0.2	gemiddeld
Fysiotherapeuten	verwachte vervangingsvraag tot 2020		7700	10 1.7	laag
Fysiotherapeuten	verwachte baanopeningen tot 2020		8700	12 1.9	erg laag
Fysiotherapeuten	ITKB knelpunten beroepsgroep 2020	0.97			geen
Fysiotherapeuten	loopbaanperspectief	1.28			matig
Maatschappelijk werkers	verwachte uitbreidingsvraag tot 2020		1700	-3 -0.5	laag
Maatschappelijk werkers	verwachte vervangingsvraag tot 2020		8300	13 2.1	gemiddeld
Maatschappelijk werkers	verwachte baanopeningen tot 2020		8300	13 2.1	laag
Maatschappelijk werkers	ITKB knelpunten beroepsgroep 2020	0.96			geen
Maatschappelijk werkers	loopbaanperspectief	1.27			matig

Bron: ROA, AIS

Als vanuit de opleidingen in AIS wordt gekeken is het beeld eveneens ongunstig. Er zijn vrijwel geen knelpunten in de personeelsvoorziening voor afgestudeerden van gezondheidszorg- en welzijnsopleidingen op hbo niveau en de toekomstige arbeidsmarktsituatie voor deze afgestudeerden wordt getypeerd als 'matig'.

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	indicator	Aantal	Totaal % 6 jr. Gem. jaarlijks %	Typering
hbo verpleegkunde en medische diagnostiek	verwachte uitbreidingsvraag tot 2020		3200	2	0.4 laag
hbo verpleegkunde en medische diagnostiek	verwachte vervangingsvraag tot 2020		13000	10	1.5 laag
hbo verpleegkunde en medische diagnostiek	verwachte baanopeningen tot 2020		16200	12	1.8 laag
hbo verpleegkunde en medische diagnostiek	ITKB knelpunten personeelsvoorziening 2020	1.12			vrijwel geen
hbo verpleegkunde en medische diagnostiek	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2020	1.12			matig
hbo fysiotherapie	verwachte uitbreidingsvraag tot 2020		1800	1	0.4 laag
hbo fysiotherapie	verwachte vervangingsvraag tot 2020		9500	13	2.1 gemiddeld
hbo fysiotherapie	verwachte baanopeningen tot 2020		11300	15	2.4 laag
hbo fysiotherapie	ITKB knelpunten personeelsvoorziening 2020	1.14			vrijwel geen
hbo fysiotherapie	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2020	1.14			matig
hbo maatschappelijk werk	verwachte uitbreidingsvraag tot 2020		2500	2	0.3 erg laag
hbo maatschappelijk werk	verwachte vervangingsvraag tot 2020		16300	13	2 gemiddeld
hbo maatschappelijk werk	verwachte baanopeningen tot 2020		18700	15	2.3 laag
hbo maatschappelijk werk	ITKB knelpunten personeelsvoorziening 2020	1.11			vrijwel geen
hbo maatschappelijk werk	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2020	1.11			matig

Bron: ROA, AIS

De commissie constateert dat de algemene arbeidsmarktperspectieven voor de relevante beroepsgroepen en vanuit relevante toeleidende opleidingen matig zijn. Aanvrager heeft een onderzoek laten uitvoeren waaruit een bescheiden arbeidsmarktbehoefte van 29 banen per jaar naar voren komt, maar de commissie trekt de betrouwbaarheid van die schatting in twijfel omdat die gebaseerd is op een

pagina 4 van 6 aantal verschillende bronnen die andere uitgangspunten hanteren. Verder heeft de commissie meegewogen dat het hier gaat om een deeltijdopleiding voor werkenden. Dit zou kunnen impliceren dat afgestudeerden van de master Healthy Ageing Professional geen extra druk op de arbeidsmarkt genereren. Echter, aanvrager eist niet dat studenten gedurende de opleiding moeten beschikken over een relevante baan. De redenering dat de afgestudeerden geen nieuwe werkring zullen zoeken gaat dus niet op en het aantal baanopeningen voor de komende jaren is volgens ROA te typeren als 'laag'.

De commissie concludeert dat aanvrager het bestaan van een maatschappelijke behoefte noch een arbeidsmarktbehoefte heeft aangetoond. De algemene arbeidsmarktperspectieven zijn matig en het specifiekere onderzoek dat aanvrager heeft aangeleverd is onvoldoende gefundeerd om te kunnen concluderen dat sprake is van een zekere arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de hbo master Healthy Ageing Professional. De aanvraag voldoet niet aan criterium b in art. 6 van de Beleidsregel.

Beoordeling criterium c Beleidsregel

Aanvrager heeft in de prestatieafspraken met de Minister een aantal zwaartepunten vastgelegd, waaronder 'Kwaliteit van leven: mens en technologie'. Binnen de master Healthy Ageing Professional is aandacht voor gezond ouder worden, waarbij ook de inzet van technologische hulpmiddelen aan de orde komt. De voorgenomen opleiding sluit aan op dit zwaartepunt. Aangezien de opleiding daarmee aansluit op de prestatieafspraken wordt aangenomen dat de aanvraag voldoet aan criterium c, tenzij naar het oordeel van de Minister reeds voldoende opleidingen in de vraag kunnen voorzien.

Vanaf 3 juli 2017 is op de site van de CDHO kennis gegeven van het voornemen van de Haagse Hogeschool om de hbo master Healthy Ageing Professional in Den Haag aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

Aanvrager heeft een overzicht geleverd van de instroom in verwante bekostigde opleidingen. De instroom in verwante onbekostigde opleidingen is niet bekend. De commissie heeft bij de beoordeling van de aanvraag dan ook geen rekening kunnen houden met de belangen van deze opleidingen. De instroom in het verwante bekostigde onderwijsaanbod schommelde de afgelopen jaren rond 500 studenten.

opleiding	instelling	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/2016	2016/2017
M Digitale Innovatie in Zorgen Wel	Noordelijke Hogeschool Leeuwarden	0	0	0	0	0	14	19
M Health Care and Social Work	Saxion Hogeschool	24	38	26	30	32	19	22
M Health Education and Promotion	Universiteit Maastricht	0	0	34	30	60	54	51
M Human Movement Sciences	Rijksuniversiteit Groningen	0	0	32	46	48	48	32
M Human Movement Sciences: Sport, Exercise and Health	Vrije Universiteit Amsterdam	8	22	15	24	13	12	17
M Human Movement Sciences	Vrije Universiteit Amsterdam	130	87	149	124	138	123	153
M Vitality and Ageing	Universiteit Leiden	0	0	0	0	0	0	0
M Health Sciences (research)	Erasmus Universiteit Rotterdam	7	12	13	13	20	16	29
M Health Sciences (research)	Universiteit Maastricht	7	17	8	12	15	15	17
M Health Sciences	Universiteit Twente	19	35	48	38	50	54	48
M Health Sciences	Vrije Universiteit Amsterdam	225	79	156	199	141	152	153
eerstejaarsinstroom	totaal	420	290	481	516	517	507	540

Bron: BronHO

pagina 5 van 6 Aanvrager heeft geen prognose gemaakt van de instroom in de voorgenomen opleiding, maar heeft wel een instroomonderzoek door Lexnova laten uitvoeren onder 473 potentiële studenten (waarvan 347 nog studierend en 126 alumni van de Haagse Hogeschool). De helft van de respondenten is geïnteresseerd in de opleiding. Aanvrager spreekt op grond hiervan van een marktpotentieel met een vrij ruime bandbreedte van 27 tot 197 studenten. Gezien dit potentieel en de instroom van ca. 60-70 studenten in de master Healthy Ageing van de Hanzehogeschool Groningen verwacht de commissie dat er voldoende animo onder potentiële studenten zal zijn om deze opleiding levensvatbaar te laten zijn.

Aangezien aanvrager bij criterium b geen arbeidsmarktbehoefte heeft aangetoond en bij criterium c geen instroomprognose heeft geleverd, is de commissie niet in staat gesteld om de instroom in de bestaande opleidingen en de voorgenomen hbo master Healthy Ageing Professional af te zetten tegen de arbeidsmarktbehoefte aan dit type afgestudeerden. De commissie kan derhalve niet constateren of er vanuit de landelijke arbeidsmarkt bezien ruimte is om deze opleiding binnen het bekostigde domein vorm te geven.

Aanvrager heeft een beknopte beschrijving geleverd van de inbedding in de bestaande kennisinfrastructuur. De hbo master Healthy Ageing Professional wordt aangeboden binnen de Academie voor masters & professional courses van de Haagse Hogeschool en de praktische faciliteiten zijn helder beschreven. Aanvrager heeft geen aandacht besteed aan de beschrijving van de samenwerking met het werkveld, aansluiting op bestaande bacheloropleidingen of de contacten met overige organisaties in de regio. Vestiging van de opleiding in Den Haag heeft geen negatief effect op de landelijke spreiding van het onderwijsaanbod.

De commissie concludeert dat er geen ruimte in het landelijk aanbod bestaat om de masteropleiding Healthy Ageing Professional te realiseren. De aanvraag voldoet niet aan criterium c in art. 6 van de Beleidsregel.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om negatief te besluiten op het voorliggende verzoek.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. P.M.M. Rullmann
voorzitter

pagina 6 van 6 **Bijlage:**
Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding

Aan de hand van de in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 6 van deze Beleidsregel alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a, b en c.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat uitbreiding van het landelijk aanbod met de nieuwe opleiding noodzakelijk is en dat de vernieuwing niet kan worden gerealiseerd binnen het landelijk bestaande opleidingsaanbod.

Volgens criterium b heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium c dient het instellingsbestuur aan te tonen dat er in het landelijk onderwijsaanbod ruimte is voor de opleiding. Indien de voorgenomen opleiding aansluit op zwaartepunten die de instelling heeft vastgelegd in de prestatieafspraken¹, wordt aangenomen dat is voldaan aan criterium c, tenzij naar het oordeel van de Minister reeds voldoende opleidingen in de behoefte kunnen voorzien.

¹ In de beschikkingen tot toekenning van de prestatiebekostiging heeft de Minister geen uitspraken gedaan over de doelmatigheid van eventueel in het voorstel aangekondigde nieuwe opleidingen of vestigingsplaatsen.